

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH

BPO.02.7. Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej

w zakresie kwalifikacji

BPO.02. Ochrona osób i mienia

wyodrębnionej w zawodzie

technik ochrony fizycznej osób i mienia 541315

Branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO)

Warszawa 2021

Autorzy: dr Służalska Beata, dr Służalski Jarosław

Recenzenci:

Recenzent 1 - nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr Ludmiła Walaszczyk

Recenzent 2 - przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu dr Krzysztof Symela

Ekspert: mgr Leszek Stanisław Lesiński

Polska Rama Kwalifikacji- 4

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Małopolska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTOSCI ZAWODOWYCH BPO.02.7. Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej

1 Wprowadzenie	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej	8
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 6, 7	8
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	8
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	9
3. Cele kształcenia KUZ	9
4. Programy poszczególnych zajęć	9
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Bezpieczeństwo imprez masowych	9
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	9
4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu	9
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	10
4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia	11
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych	12
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	12
4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu	13
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	13
4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia	14
5. Ewaluacja programu KUZ	16
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	17
6.1. Wykaz literatury	17
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	17
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	18
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	18
9. Załączniki	19
9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów	19
9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	20
9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału	23

1 Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie to:

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Kurs umiejętności zawodowych prowadzony w formie zaocznej trwa nie mniej, niż 65% minimalnej liczby godzin na kształcenia zawodowego w danej jednostce efektów kształcenia w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego, wskazuje na możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych w kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Słuchaczem kursu umiejętności zawodowych może być osoba pełnoletnia posiadająca wykształcenie średnie. Program kursu umiejętności zawodowego ma strukturę przedmiotową o spiralnym układzie treści, gdzie materiał nauczania ułożony został od najprostszych treści po bardziej złożone. Dodatkowo umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku, aby je poszerzyć w celu kształtowania umiejętności wykonania czynności związanych z realizacją zadań zawodowych. Ponadto taki układ treści utrzuca poznane wcześniej informacje a treści korelują ze sobą w ramach przedmiotów i są realizowane w postaci kształcenia teoretycznego oraz praktycznego.

Kurs umiejętności zawodowych Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej, pozwoli, stosunkowo szybko na zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu realizowanych efektów. Zazwyczaj na tak krótką formę kształcenia, decydują się osoby, które interesuje etapowe uzyskiwanie i potwierdzanie kwalifikacji. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie w trakcie pracy zawodowej.

W treści programu jest wskazany główny cel kursu (zadanie zawodowe, do wykonywania którego powinien być przygotowany absolwent kursu), a także wyszczególniono cele ogólne i cele szczegółowe kształcenia. Kurs umiejętności zawodowych Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej trwa 160 godzin.

Celem kształcenia na kursie umiejętności zawodowych jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej, zwłaszcza w aspekcie zapewniania bezpieczeństwa na imprezie masowej. Absolwent powinien być przygotowany do uzyskania niezbędnych uprawnień zawodowych i kompetencji personalno społecznych w przedmiotowym zakresie. Kształcenie zogniskowane zostało na realizacji następujących:

Celów ogólnych

- organizowanie i realizowanie zabezpieczenia imprez masowych

Celów szczegółowych

- identyfikowanie rodzaju imprezy masowej
- określanie stanu osobowego oraz wyposażenia członków służb porządkowych i informacyjnych
- wskazywanie obowiązków i uprawnień członków służb porządkowych i informacyjnych

- reagowanie w sytuacji powstania paniki na imprezach masowych

Program nauczania realizowany na kursie umiejętności zawodowych określa:

- ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, a także cele kształcenia,
- efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów,
- warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja,
- minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji.

Wszystkie części programu nauczania są elementami podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, właściwymi dla danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Część efektów kształcenia może być realizowana w formie kształcenia na odległość. Efekty tak realizowane mają, w przeważającej części, charakter teoretyczny. Na podstawie analizy podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz możliwości i potrzeb słuchacza, efekty te określa nauczyciel prowadzący zajęcia.

Ważnym celem kształcenia jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, nabycia poszukiwanych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki należy oprzeć na wynikach badań prowadzonych przez instytuty analizujące rynek pracy w Polsce. Szczególnie istotne, w zakresie ewolucji rynku pracy, okazują się coroczne obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej o zawodach potrzebnych na rynku pracy. Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wykaz potrzebnych zawodów, podawane są w drodze obwieszczenia do 1 lutego każdego roku w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla każdego województwa.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.).

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego nie wskazuje szczególnych wymagań wstępnych dla uczestników kursu w zakresie kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadające zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia;
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu;
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu;
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne;

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 6, 7

Tabela 6. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 7. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 8. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 1 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin zajęć	Uwagi o realizacji
Bezpieczeństwo imprez masowych.	90	Kształcenie teoretyczne
Przeciwdziałanie zagrożeniom podczas imprez masowych	70	Kształcenie teoretyczne

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych Zapewnianie bezpieczeństwa na imprezie masowej powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowanie i realizowanie zabezpieczenia imprez masowych

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Bezpieczeństwo imprez masowych

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- organizowanie bezpieczeństwa podczas imprez masowych

4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- identyfikowanie rodzaju imprezy masowej
- określanie stanu osobowego oraz wyposażenia członków służby porządkowej i informacyjnej

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 2 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział I Prawne podstawy bezpieczeństwa imprez masowych	Temat 1 Rodzaje imprez masowych*	15	<ul style="list-style-type: none"> – określić warunki uzyskania zezwolenia na organizację imprezy masowej – rozróżnić i definiować rodzaje imprez masowych – identyfikować imprezy masowe podwyższonego ryzyka – identyfikować obowiązki organizatora imprezy masowej w zakresie bezpieczeństwa
	Temat 2 Stan osobowy oraz wyposażenie służb porządkowych i informacyjnych*	30	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rodzaj służb uczestniczących w zabezpieczeniu imprez masowych – wskazuje wymagane kwalifikacje służb porządkowych i informacyjnych oraz kierownika do spraw bezpieczeństwa – dobierać liczbę służb porządkowych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobierać liczbę służb informacyjnych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobierać wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych stosownie do uprawnień, rodzaju, czasu i miejsca prowadzenia ochranianej imprezy
	Temat 3 Zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa oraz służb porządkowych i informacyjnych*	45	<ul style="list-style-type: none"> – określić zadania służb porządkowych – określić zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa – określić zadania dla służb informacyjnych – dobierać zespoły pracownicze – rozpoznać nieprawidłowości w działaniu zespołu – dobierać zadania dla poszczególnych członków zespołu np. dla członka służby informacyjnej imprezy masowej – określać zasady współpracy z członkami zespołu z uwzględnieniem przydzielonych im zadań i posiadanych uprawnień – zaplanować rozmieszczenie pracowników służb porządkowych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – zaplanować rozmieszczenie pracowników służb informacyjnych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej – planować zadania zespołów pracowniczych z uwzględnieniem specyfiki wykonywanych czynności – dobierać sposób oceny realizacji zadań przez zespół
Razem		90	

Gwiazdką zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności organizowania i realizowania zabezpieczenia imprez masowych.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody przypadków, metody projektów, ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego lub problemowego. Wskazane są też metody eksponujące np. filmy instruktażowe. O doborze metod decydują cele zajęć oraz predyspozycje słuchaczy/uczestników i preferencje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,

- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej bezpieczeństwa imprez masowych.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń oraz test. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu planowania i organizowania zabezpieczenia imprezy masowej oraz umiejętności reagowania na zagrożenia imprezy masowej. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- realizowanie zadań z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych

4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- wskazywanie obowiązków i uprawnień członków służby porządkowej i informacyjnej
- reagowanie w sytuacji powstania paniki na imprezach masowych

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział Zagrożenia na imprezach masowych	Temat 1 Postępowanie w sytuacji zagrożenia podczas imprez masowych*	30	<ul style="list-style-type: none"> – określić katalog przedmiotów zabronionych na imprezie masowej – dobierać algorytmy postępowania podczas kontroli uczestników imprezy masowej – określić zasady zapobiegania powstawaniu paniki wśród uczestników imprezy masowej – określić warunki bezpieczeństwa imprezy masowej – współpracować z innymi pracownikami przy wypracowywaniu opcji działania – rozpoznać incydenty terrorystyczne na imprezach masowych – dobierać algorytmy postępowania zgodnie z regulaminem obiektu i regulaminem imprezy masowej – określać nietypowe sytuacje, jakie mogą wyniknąć w czasie działania pracowników ochrony – wskazać zgodne z prawem rozwiązania alternatywne
	Temat 2 Środki przymusu bezpośredniego stosowane podczas imprez masowych*	40	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki przymusu bezpośredniego stosownie do zagrożenia – określić procedurę przed i po zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego – stosować zasady etyczne związane z użyciem środków przymusu bezpośredniego
Razem		70	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności organizowania i realizowania zabezpieczenia imprez masowych.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody przypadków, metody projektów, ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego lub problemowego. Wskazane są też metody eksponujące np. filmy instruktażowe. O doborze metod decydują cele zajęć oraz predyspozycje słuchaczy/uczestników i preferencje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej bezpieczeństwa imprez masowych.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń oraz test. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu planowania i organizowania zabezpieczenia imprezy masowej oraz umiejętności reagowania na zagrożenia imprezy masowej. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

5. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 4. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
określa zadania służb zabezpieczających powołanych przez organizatora imprezy masowej(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania służb porządkowych – określa zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa – wskazuje zadania dla służb informacyjnych – planuje rozmieszczenie pracowników służb porządkowych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej – planuje rozmieszczenie pracowników służb informacyjnych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej 	<ul style="list-style-type: none"> – obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. 	W czasie i po zakończeniu kursu.
stosuje środki przymusu bezpośredniego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa imprezy masowej(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera środki przymusu bezpośredniego stosownie do zagrożenia – określa procedurę przed i po zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego 	<ul style="list-style-type: none"> – obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. 	W czasie i po zakończeniu kursu.

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych oraz akty wykonawcze
- 2) Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia oraz akty wykonawcze
- 3) Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej
- 4) Borowicz Z., Ochrona osób i mienia podręcznik dla techników ochrony fizycznej osób i mienia oraz innych kwalifikowanych pracowników ochrony, Toruń 2018
- 5) Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek J., Ustawa o ochronie osób i mienia Komentarz 2020
- 6) Drozd k., Bezpieczeństwo imprez masowych. Leksykon, Baobab 2019
- 7) Drózd M., Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych. Komentarz, Beck 2020
- 8) Jurgilewicz M., Środki przymusu bezpośredniego i broń palna, Editions 2015
- 9) Kąkol C., Prawnokarne aspekty bezpieczeństwa imprez masowych, 2019
- 10) Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Krosno 2014
- 11) Metodyka uzgadniania planów ochrony obszarów obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, KGP Warszawa 20156
- 12) Tuleja I., Karpiuk M., Sikora K., Nowosad A., Pawelec K., Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Komentarz, WPIA UWM Olsztyn 2019

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,

- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej bezpieczeństwa imprez masowych.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Forma i sposób zaliczenia zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od charakterystyki treści kształcenia i może być:

- pisemna;
- praktyczna.
- ustna;

Wyboru formy zaliczenia dokonują prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć. Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach. Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych frekwencja uczestnika co najmniej 50%, uzyskanie pozytywnych ocen z poszczególnych zajęć edukacyjnych.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 5 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

9. Załączniki

9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 6 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek., efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Bezpieczeństwo imprez masowych	Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych
określa rodzaj imprezy masowej(ep)	15	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje obowiązki organizatora imprezy masowej – określa warunki uzyskania zezwolenia na organizację imprezy masowej – definiuje rodzaje imprez masowych – identyfikuje imprezy masowe podwyższonego ryzyka 	X	
ustala stan osobowy oraz wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera liczbę służb porządkowych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera liczbę służb informacyjnych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych stosownie do uprawnień, rodzaju, czasu i miejsca prowadzenia ochranianej imprezy 	X	
określa zadania służb zabezpieczających powołanych przez organizatora imprezy masowej(ek)	45	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania służb porządkowych – określa zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa – wskazuje zadania dla służb informacyjnych – planuje rozmieszczenie pracowników służb porządkowych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej – planuje rozmieszczenie pracowników służb informacyjnych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej 	X	
zapobiega powstawaniu niebezpiecznych sytuacji(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – określa katalog przedmiotów zabronionych na imprezie masowej – dobiera algorytmy postępowania podczas kontroli uczestników imprezy masowej – określa zasady zapobiegania powstawaniu paniki wśród uczestników imprezy masowej 		X

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek,, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Bezpieczeństwo imprez masowych	Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych
		<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje incydenty terrorystyczne na imprezach masowych – dobiera algorytmy postępowania zgodnie z regulaminem obiektu i regulaminem imprezy masowej – określa warunki bezpieczeństwa imprezy masowej 		
stosuje środki przymusu bezpośredniego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa imprezy masowej(ek)	40	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera środki przymusu bezpośredniego stosownie do zagrożenia – określa procedurę przed i po zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego 		X

9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Tabela 7 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
BPO.02.7.Zapewnienie bezpieczeństwa na imprezie masowe	określa rodzaj imprezy masowej(ep)	15	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje obowiązki organizatora imprezy masowej – określa warunki uzyskania zezwolenia na organizację imprezy masowej – definiuje rodzaje imprez masowych – identyfikuje imprezy masowe podwyższonego ryzyka 	Bezpieczeństwo imprez masowych	Miesiąc 1-2

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
	ustala stan osobowy oraz wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera liczbę służb porządkowych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera liczbę służb informacyjnych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych stosownie do uprawnień, rodzaju, czasu i miejsca prowadzenia ochranianej imprezy 	Bezpieczeństwo imprez masowych	Miesiąc 1-2
	określa zadania służb zabezpieczających powołanych przez organizatora imprezy masowej(ek)	45	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania służb porządkowych – określa zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa – wskazuje zadania dla służb informacyjnych – planuje rozmieszczenie pracowników służb porządkowych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej – planuje rozmieszczenie pracowników służb informacyjnych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej 	Bezpieczeństwo imprez masowych	Miesiąc 1-2

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
	zapobiega powstawaniu niebezpiecznych sytuacji(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – określa katalog przedmiotów zabronionych na imprezie masowej – dobiera algorytmy postępowania podczas kontroli uczestników imprezy masowej – określa zasady zapobiegania powstawaniu paniki wśród uczestników imprezy masowej – rozpoznaje incydenty terrorystyczne na imprezach masowych – dobiera algorytmy postępowania zgodnie z regulaminem obiektu i regulaminem imprezy masowej – określa warunki bezpieczeństwa imprezy masowej 	Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych	Miesiąc 1-2
	stosuje środki przymusu bezpośredniego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa imprezy masowej(ek)	40	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera środki przymusu bezpośredniego stosownie do zagrożenia – określa procedurę przed i po zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego 	Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych	Miesiąc 1-2

9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Tabela 8 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Bezpieczeństwo imprez masowych	15		określa rodzaj imprezy masowej(ep)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje obowiązki organizatora imprezy masowej – określa warunki uzyskania zezwolenia na organizację imprezy masowej – definiuje rodzaje imprez masowych – identyfikuje imprezy masowe podwyższonego ryzyka
Bezpieczeństwo imprez masowych	30		ustala stan osobowy oraz wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera liczbę służb porządkowych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera liczbę służb informacyjnych do planowanej liczby uczestników imprezy masowej oraz ich rodzaj – dobiera wyposażenie służb porządkowych i służb informacyjnych stosownie do uprawnień, rodzaju, czasu i miejsca prowadzenia ochranianej imprezy
Bezpieczeństwo imprez masowych	45		określa zadania służb zabezpieczających powołanych przez organizatora imprezy masowej(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania służb porządkowych – określa zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa – wskazuje zadania dla służb informacyjnych – planuje rozmieszczenie pracowników służb porządkowych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej – planuje rozmieszczenie pracowników służb informacyjnych w poszczególnych strefach ochrony imprezy masowej
Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych	30		zapobiega powstawaniu niebezpiecznych sytuacji(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa katalog przedmiotów zabronionych na imprezie masowej – dobiera algorytmy postępowania podczas kontroli uczestników imprezy masowej – określa zasady zapobiegania powstawaniu paniki wśród uczestników imprezy masowej – rozpoznaje incydenty terrorystyczne na imprezach masowych

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> – dobiera algorytmy postępowania zgodnie z regulaminem obiektu i regulaminem imprezy masowej – kreśla warunki bezpieczeństwa imprezy masowej
Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych	40		stosuje środki przymusu bezpośredniego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa imprezy masowej(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera środki przymusu bezpośredniego stosownie do zagrożenia – określa procedurę przed i po zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego
Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych			wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa nietypowe sytuacje, jakie mogą wyniknąć w czasie działania pracowników ochrony – wskazuje zgodne z prawem rozwiązania alternatywne – współpracuje z innymi pracownikami przy wypracowywaniu opcji działania
Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych			planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera zespoły pracownicze – planuje zadania zespołów pracowniczych z uwzględnieniem specyfiki wykonywanych czynności – dobiera sposób oceny realizacji zadań przez zespół – rozpoznaje nieprawidłowości w działaniu zespołu
Przeciwdziałanie zagrożeniom na imprezach masowych			dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera zadania dla poszczególnych członków zespołu np. dla członka służby informacyjnej imprezy masowej – określa zasady współpracy z członkami zespołu z uwzględnieniem przydzielonych im zadań i posiadanych uprawnień